

2022-02-17
I2020/03097

Infrastrukturdepartementet

Adressater:
Se bilaga 1

VAGGERYDS KOMMUN
Ankom

2022 -02- 21

Överklagande av Trafikverkets beslut om föreskrifter om hastighetsbegränsning på väg 26 i Jönköpings län

Regeringens beslut

Med bifall till Gislaveds kommuns, Gnosjö kommuns, Vaggeryds kommuns, Värnamo kommuns, Tranemo kommuns och Hylte kommuns överklagande upphäver regeringen det överklagade beslutet och lämnar tillbaka ärendet till Trafikverket för vidare behandling.

Ärendet

Trafikverket beslutade den 6 november 2020 i ärende TRV 2020/3037 att meddela föreskrifter om hastighetsbegränsning på väg 26 i Jönköpings län. Beslutet finns i *bilaga 2*.

Gislaveds kommun, Gnosjö kommun, Vaggeryds kommun, Värnamo kommun, Tranemo kommun och Hylte kommun (klagandena) överklagar i en gemensam skrivelse beslutet och yrkar att beslutet att sänka hastigheten på väg 26 för sträckan Gislaved–Skogslid till och med väg 40 upphävs.

Klagandena anför i huvudsak följande. Eftersom framkomligheten inte förbättras av en hastighetssänkning så bör i stället trafiksäkerhetshöjande åtgärder genomföras. Vägens beskaffenhet är backig och kurvig med få möjligheter till säkra omkörningar vilket medför att osäkra omkörningar kommer att göras trots hastighetssänkningar. Kommunernas näringsliv kommer i hög grad att påverkas av hastighetssänkningarna i och med företagens förlängda transporttider samt minskade möjligheter att rekrytera rätt kompetens från kringliggande kommuner och län på grund av förlängda restider. Kommunerna önskar därför att regeringen och Trafikverket

granskar hastighetssänkningarna utifrån landsbygdens perspektiv och överväger andra lösningar.

Trafikverket har yttrat sig över överklagandet och därvid anfört bl.a. följande. Trafikverkets beslut att meddela föreskrifter om hastighetsbegränsningar är ett normbeslut. Av myndighetsförordningen (2007:515) och förarbetena till nya förvaltningslagen (2017:900) framgår att normbeslut som huvudregel inte är överklagningsbara. Bestämmelsen i 15 kap. 1 § trafikförordningen (1998:1276) om att beslut som enligt förordningen har fattats av Trafikverket som första instans får överklagas till regeringen är enligt Trafikverket inte tillämplig på verkets beslut om föreskrifter. Det framgår inte av bestämmelsen vilka beslut som de facto kan överklagas och inte heller vilka som är klagoberättigade. Dessutom avser ordet "beslut" enligt fast lagstiftningspraxis endast förvaltningsbeslut om inte något annat anges i bestämmelsen. Det bör därför inte gå att överklaga Trafikverkets beslut om föreskrifter om hastighetsbegränsning.

För det fall regeringen tar upp överklagandena till materiell prövning anför Trafikverket i huvudsak följande. Trafikverket har under ett flertal år arbetat med anpassning av högsta tillåtna hastigheter utifrån vägars trafiksäkerhetsstandard och utformning. Regeringen har uttryckligen uttalat att det är viktigt att fortsätta att systematiskt anpassa hastighetsgränserna, bl.a. i direktivet för åtgärdsplaneringen 2014–2025 och i budgetpropositionen för 2016. Mellan åren 2014 och 2025 kommer ca 120 mil av landets vägar få höjd hastighetsgräns som en följd av att vägar byggs om, framförallt med mittseparering. De får därmed en höjd säkerhetsstandard. Enligt beräkningar kommer dessa åtgärder att spara nio liv per år. Sådana omfattande ombyggnationer utgör dock mycket stora och kostsamma investeringar. Därför sker fortlöpande utredningar och prioriteringar av vilka sträckor som ska byggas om. På vägar som inte ännu har mittseparering måste hastigheten vara sådan att fordon kan mötas på ett säkert sätt. Den maximala hastighetsnivån där två personbilar med högsta säkerhetsklass kan kollidera utan allvarliga konsekvenser är 80 km/tim. Trafikverket planerar att sänka hastigheterna på 425 mil mellan 2016 och 2025. Enligt beräkningar kommer dessa åtgärder spara sju liv per år. Anpassningar till 80 km/tim är ett synnerligen viktigt bidrag till att nå i vart fall etappmålet om att antalet omkomna i vägtrafiken ska halveras till 2030. Tillgängliga analyser visar att nyttorna i trafiksäkerhet och miljö vida överstiger de relativt sett ringa negativa konsekvenserna.

Efter remiss från Regeringskansliet har Trafikverket vidare gett in en detaljerad redogörelse över de samråd som föregått beslutet.

Klagandena har sänt in ytterligare en skrivelse där de vidhåller sina yrkanden och utvecklar skälen för dessa.

Skälen för regeringens beslut

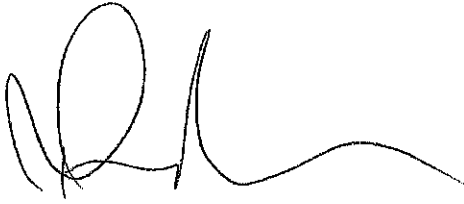
Trafikverkets beslut är fattat med stöd av 3 kap. 17 § trafikförordningen och utgör ett normbeslut med generell tillämpbarhet. Enligt 15 kap. 1 § trafikförordningen får beslut enligt den förordningen, som Trafikverket har fattat som första instans, överklagas hos regeringen. Regeringen har med stöd av denna paragraf sedan lång tid tillbaka prövat överklaganden av Trafikverkets föreskrifter om hastighetsbegränsning. Regeringen gör ingen annan bedömning av frågan om överklagbarhet i detta fall. Det aktuella beslutet kan således överklagas och överklagandet ska därmed prövas i sak.

Att hastighetsgränserna är anpassade efter vägens säkerhetsstandard är viktigt för att åstadkomma säkra vägar. Generella hastighetssänkningar på långa sträckor får dock konsekvenser för det transportpolitiska funktionsmålet genom att tillgängligheten minskar, vilket kan påverka såväl boendes framkomlighet som näringslivets ekonomiska utveckling i regionen. Regeringen vill värna om landsbygdsperspektivet och goda levnadsvillkor i hela landet. Satsningar på tillgänglighet och trafiksäkerhet på landsbygden behöver därmed gå hand i hand.

I föreliggande ärende handlar det om en mycket lång sträcka som föreslås få sänkt hastighet. Vid en sammantagen bedömning finner regeringen att det i detta fall finns skäl att inte genomföra begränsningen i den omfattning som framgår av det överklagade beslutet utan att andra åtgärder som inte innebär hastighetssänkningar bör prövas på hela eller delar av sträckorna, med utgångspunkt i fyrstegsprincipen. Åtgärderna ska rymmas inom anslagsramarna för insatser i transportinfrastrukturen.

Mot bakgrund av det nu anförda bör Trafikverkets beslut upphävas och ärendet lämnas tillbaka till verket för vidare behandling.

På regeringens vägnar

Tomas Eneroth

Henrik Drake
Henrik Drake

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM
Finansdepartementet/BA
Justitiedepartementet/L6
Miljödepartementet/ME
Näringsdepartementet/RTL
Infrastrukturdepartementet/US och TP
Trafikverket (TRV 2020/3037)

Adressater:

1. Gislaveds kommun, 331 32 Gislaved
2. Gnosjö kommun, 335 80 Gnosjö
3. Vaggeryds kommun, Box 43, 568 21 Skillingaryd
4. Värnamo kommun, 331 83 Värnamo
5. Tranemo kommun, Storgatan 26, 514 80 Tranemo
6. Hylte kommun, 314 80 Hyltebruk

Trafikverkets föreskrifter om hastighetsbegränsning på väg 26 i Jönköpings län;

TRVTFS 2020:23

beslutade den 6 november 2020

Trafikverket föreskriver följande med stöd av 3 kap. 17 § fjärde stycket trafikförordningen (1998:1276).

I stället för hastighetsbegränsning enligt 3 kap. 17 § tredje stycket trafikförordningen (1998:1276) ska den högsta tillåtna hastigheten på väg 26 i Jönköpings län vara enligt följande.

Vägsträcka mellan	och	km/tim
Hallands länsgräns	2 700 meter söder om väg 582 trafikplats Gislaved södra	80
2 700 meter söder om väg 582 trafikplats Gislaved södra	1 000 meter norr om väg 586 Bårarydsby	100
1 000 meter norr om väg 586 Bårarydsby	väg 40 Skogsliden	80
väg 40 Skogsliden	350 meter väster om väg 26, 47 trafikplats Hedenstorp	100
350 meter väster om väg 26, 47 trafikplats Hedenstorp	väg 26, 47 trafikplats Hedenstorp	90
väg 26, 47 trafikplats Hedenstorp	väg 185, 1789 cirkulationsplats Mullsjö	100
väg 185, 1789 cirkulationsplats Mullsjö	Västra Götalands länsgräns	80

Hastighetsbegränsningen till 100 kilometer i timmen gäller även av- och påfarterna från och till väg 26 i trafikplatserna Gislaved södra, Gislaved norra, Risbro och Bäckebo

Dessa föreskrifter träder i kraft den 1 december 2020, då Trafikverkets föreskrifter (TRVTFS 2019:11) om hastighetsbegränsning på väg 26 i Jönköpings län ska upphöra att gälla.

På Trafikverkets vägnar

LENA ERIXON

Elin Isaksson
(Verksamhetsområde Planering)